

1 Yóni

Ísu kwíyómpa'a irówana Yóni Ísuna kwayó-kwáásí kaumbo-kwáái aiyayaanya'iyo. miráumai-ima maisuwéna maanáimbá agaimái tímakaiye. évakarawai kampar-áimbá simátimesa sésa Ísu Áánútu ááninko póna kwaási-uramba íma aú'mái méraiye sésa ó'on-kampar-ainkwara'a simátíma'mae nááuwana Yóni iséna miwítí imáyáa arupí umátinkanae séna maanáimbá agaimái mátímakaiye.

Áánútuna imáyáama agaráásínkáiwaina kwaasái.

1 ¹Ísu Káráisiti Áánútuna imáyáa agaráásínkáiwaiyaama póna kwaási aúní'a umái maí'mai'a ónááowaina ááinkoman-ye. mináíntavé'a maanáúvái agaimái kentópa'a tuwáúnana kwégwiye. áainka'a maramá íma kwáyonka'a kwemá maémáimba marapá'á kuména keséya máyowata súranta awánamai kawe'á éta kwenáái iséta siyáándeí ane'á tátokaundayaawe. ²aúní'a umái maí'mai'a ónááowaina ááinkoma avowánópa'a máyomba marapá'á kuména keséya máyowata awánareta póta mináimbá kwésimatimundayaawe. ³kesáá Áánútuwe ááninko Ísu Káráisitiye tarúmaiya máyaumne. awánaraunda ísaraunda keinárawawkwara'a kwésimatimunda póta Áánútuwe ááninkowe tarúmaiya máyaundantemba keinárawa'a mirá ónááowe. ⁴kentáásirumba kawe'á umái anómba umásinkanintave'a maanáúvái agaimái kwétimune.

Áánútu sámo kaiwáíná ááinkona kwaasái.

⁵ Áánútu ááninko simásímakain-ainta simátimeta séta Áánútu sámo kaiwáíná ááimba póna túnín-tantaa'a kwempímbá íma kwáyiye. ⁶miráumai túnín-ayampa'a máyáamba Áánútuwe tarúmaiya máyaumne kwésewai kampa'á kwésesa árair-ainkona ááimpimba íma máyáawe. ⁷ánivo Áánútu sámo kain-áyámpá'ó máyáintemba miráumaimo sámo kain-áyámpá'ó máyaundaya kwená kwaásiye tarúmaiya máyaumne. miráumai Áánútu ááninko Ísuma kentááyávéna imáyáa éna kumpuwúwana kwená naaegó kuména póna kentáásí sáwí-imayaa kwémaisiyu'maenaya kwéiyiye. ⁸kempíntá sáwí-imayaa íma kwáyiye súndaya kesirunkómbá kampar-áíntá simá-uwáúnanaya Áánútu árair-aimba kesirumpintá íma kwáyiye. ⁹avora'ó Áánútumpataamo

sáwí-imayaayavetaamo simáménanayaamo éna Áánútu kentáásí sáwí-imayaay maisiyuwénaya amápa-sawi-imayaay arupí umásinkantaaawe. Áánútu kwemó siráini'a mirá éna miráumai kaweré su'mai kwééena póna sáwí-imayaay maisiyuwénaya arupí kwéumasinkaiye.¹⁰ Áánútu séna amáparawai sáwí'a uráawe simbánivo kesáámá séta íma sáwí'a kwéune kwéseta Áánútu kampar-áimbá kwésiye súnana Áánútuna áséi-kwasaigo íma sirumpintá kwégwaiye.

Káráisiti amáparawaiya siráváyáiin-kwasai.

2 ¹kesí iyámpóiyo. íma sáwí'a ónááontave'a maanáimbá aúváívimba agaimái timúne. ánivo sáwf'o íyanamo éna siráváyáiwaiya ména kesivompátá ásaa íníye. kwemá Ísu Káráisitimá arupí iwáiyá kesivompátá ásaa íníye. ²sáwitaamo uráunda-meyamba kentáává'l'íma tíno séna maimaéna pukáiyé. íma kentáásí sáwí-meyane su'mainivo amáparawaiti sáwí-meyankwara'a maitiyuwáníntavena pukáiyé.

³ Áánútun-aaimo taagwiyavétaamo únda árai'a kwséya tarúmaiya máyaumneya kwésune. ⁴ Áánútun-aaimo ímo taagwiyávónka'o ombá Áánútuwe tarúmai máyaumnemo sembá kampa'á sewaná miwívimbá Áánútuna árair-aimba íma kwáyáiyé. ⁵⁻⁶ ánivo Áánútun-aaimo taagwiyávowai Áánútumpa'a tirumbá áma'mai kawe'á kwéowe. kesáámó Áánútuwe tarúmai máyaumnemo kwésundawaiya Ísu Káráisitimo máyontemba kesáá miráyá umáíya ménaumne. miráyáámó kwéunda árai'a Áánútuwe tarúmaiya máyaumneya kwésune.

ááéraan-amaankoma aúna'i'a uráin-kwasai.

⁷kesí kwaási ísáaro. kemó kwéagayaunda íma aúná-amaamban-ivo ááéraan-amaamba kwéagaimai timúne. aiva'á simátímakaamba á'a ísaraan-amaamba kwéagaimai timúne. ⁸ ánivo túníntantaal'a kwéauyokwisana árai'a sámo kain-tántáá'l'íma kwévaarimba póna ááéraan-amaamba aúna'i'a umáí kwévaariye. Ísu Káráisitina mayáívinkémbá minámáámbá paárurena keinárawapinkwara'a minámáámbá kwévaariye.

⁹kentí kwaásiyavai týámba kwéumatinkaambanivo sámo kain-áyámpá'l'íma máyaumne sembá sámo kain-áyámpá'l'íma máémba túnínt-ayampa'a paaí máyáawe. ¹⁰ ánivo kentí kwaásimo tirumbó tímewai sámo kain-áyámpá'l'íma máyáamba pósá miwívimbá sáwí-yantaa'a íma kwáyáimbá pósá ó'owi tuwánésa sáwí-ampa'a íma kwégowe. ¹¹ ánivo kentí kwaásiyavaimo týámbó kwéumatinkaawai miwí túnínt-ayampa'a máyáawana túníntantaako túrampa'a kááttagwisasa mágú'maagu'a úmaesa kwégowe.

¹²kesí iyámpóiyo. keinárawatavena Ísu Káráisiti pukáimba póna Áánútu kentí sáwí-imayaay maitíyukaintave'a kemá maanáúváí agaimái kwétimune. ¹³anón-kwaasiyono. ááinka'a maramá íma kwáyowana

moóráwai maémáimba kwemá ívékvara'a máyáísa'a kwená ááimba kwéisaantave'a maanáúvái agaimái kwétimune. ívé-kwaasiyono.

Sáátáánigomba usáyaaitaraantave'a maanáúvái agaimái kwétimune.

¹⁴ iyámpóiyo. Áánútú kentivo isa'á kwempá'á tiráantave'a maanáúvái agaimái kwétimune. anón-kwaasiyono. áalinka'a moóráwai maémáimba kwemá ívékvara'a máyáísa'a kwená ááimba kwéisaantave'a maanáúvái agaimái kwétimune. ívé-kwaasiyono. asiramái mé'a Áánútun-aai tirumpimbá tátore'a Sáátáánigomba usáyaaitaraantave'a maanáúvái agaimái kwétimune.

¹⁵ Áánútumpa'o ímo tiráawaimo ontembá mindáyave'a aamoí íma oró. marapákén-tántáátávé'a aamoí íma oró. marapákén-tántáátávésamo aamoimó owáímá Áánútuntavesa íma aamoí kwéowe. ¹⁶ marapákén-kwáásímó kwéowaina ááimba íma Áánútumpakemba kwéowe. kwaási kentí imáyáavinkemba kwéesa á'owiti náaindaamba túran-anda kwéesa túwí'a maiamaésa kwéyesa kwéomba íma Áánútumpakemba kwéovo marapákén-ámbá kwégwaraawe. ¹⁷ marapákén-tántáá'ó tirááimo kwétain-tantaa'a maambárá'á ánásainasa Áánútumba arááíma tainí'a kwéon-kwaasi aasiyaasí maí'mai'a ónááowe.

Káráísitina namuro-kwáásítí kwaasái.

¹⁸ kesí iyámpóiyo. naaén-kanaa maramó ánásanin-kanaa sáwyanka'a tíníye. naaémba Ísu Káráísitina namuro-kwáásigó tíníye suwa'á ísaraawe. Káráísitina namuro-kwáásí sáwíva'a á'a paáruraamba póta mindáyaveta naaén-kanaa sáwyanka'a tíníye kwésune. ¹⁹ kentáávínkembá Káráísitina namuro-kwáásí moórá-mora máyómba pósá usásimbai paárésa siywésaya kóuraawe. árai'o kentáásí kwaásimo máyáankakai úwoi mágésino. siywésaya kóuraantaveta íma kentáásí kwaásin-owe kwésune.

²⁰ Ísu Káráísiti Áánútun-amankomba ai'marówana kuména kentirumpimbá máyáísa'a pó'a árair-aimba kwéisaawe. ²¹ árair-aimba íma kwéisaantavaiye sé'a ímanivo árair-aimba kwéisaantave'a maanáúvái kwéagayaumne. árair-aimpinkemba kampar-áimbá íma paárisa'a ísaraantave'a maanáúvái agaimái timúne.

²² anón-kampa'o sen-kwáásí maarán-kwáásímán-owe. Ísu Káráísitintavesa Áánútú íma usásinankaraiwaiman-ive kwésen-kwaasi ésa Ísu Káráísitina namuro-kwáásí-í'a ésa Áánútunte ááninkonte tínaaemba kwéumatimewe. ²³ Áánútú ááninkomba tínaaemba umámewai avowánkwárá'á mirá kwéombanivo Ísu Káráísitintavesa Áánútú ááninkoman-ive kwésewai ááninkonte avowánteyópa'a tarúmai máyáawe.

²⁴ Ísun-aai aiva'á ísaraan-aimba tirumpimbá asiramái tátoraamba íma ivátuwe'a miráumai Áánútunte ááninkonteyopa'a tarúmai maí'mai'a oró. ²⁵ maarán-áimbá Ísu Káráísiti asiramái simásimenaya séna aúnlái'a umái maí'mai'a ónááoni'a kwéumatinkaumne simásímakaintaawe.

²⁶kampar-áimbá simátiyuwaavo sé'a maanáúváí agaimái timúne.

²⁷kampar-áimbá simátiyuwaawai kwéombanivo Ísu Káráisiti Áánútun-amamba tirumpimbá tínkaraimba póna mai'mai'a éna íma kampar-áimbá simátimena árair-aimba kwésimatimiye. mirámó kwésimatimisa'o ombá árair-aimba kampar-áimbá taaíncaa'a kwéowe. simátímíntemba mirá é'a Ísu Káráisitiye tarúmai kwémaewe.

²⁸kesí iyámpóiyo. kwesé tarúmai máyáamba pó'a Ísu Káráisiti kumíndara'a kwenaúranka'a íma tigaeyávé'a é'a úwoi asiramái ménaaowe. ²⁹Ísu Káráisiti arupí umái máyáin-aimba á'a ísaraawe. moórá-ainkwara'a ísáaro. miráumai arupí umái máyáawai árai'a Áánútuna iyámpói man-owe.

Áánútuna iyámpói kwaasái.

3 ¹Áánútu arumbá ávááraumai kwésimiye. mindáyave'a imáyáa oró. Áánútu arumbá kwésimenayaampona kentáyávéna kesí iyámpói man-owe kwésiye. kesáá árai'a kwená iyámpóiya úne. Áánútumpa'a íma tiráawai Áánútuna ááimba íma awánésa kentáásí áainkwara'a íma kwésuwanaawe. ²kesí kwaásiyono. ívé'a Áánútuna iyámpói'a umáíya máyaundaya naaémba nórä kwaásiyaawa ménaumno. mináimbá íma ísaraundanivo moórá-aimbo ísaraunda simátimenaumne. Ísu Káráisiti kumíndara'a kawelá umái awánanaundaya póta kwenkáánítá umáíya ménaumne. mirán-áimbá ísaraumne. ³mináimbá isésa amu'mrááawai Káráisiti arupí umáimo máintemba arupí umái máyáavo kárakwiyoro.

⁴sáwi-imayaamo kwéomba isaná ámáámbo arááísémba isaná minkáé-tántáákkó mimbórá'i kwéiye. miráumai sáwi-imayaamo kwéowai Áánútuna ámáámba tínaaembä umámesa kwéaraaisemba póna mirámó kwéon-anonda miwívimbá kwéniye. ⁵Ísu Káráisiti kwaásiti sáwi-imayaamaitiyuwáníntavema marapál'a kunkáimba kwempimbá sáwi-imayaamíma kwáyákiye-aimba á'a ísaraawe. ⁶miráumai Ísu Káráisitiye tarúmai máyáawai miwívimbá íma sáwi-imayaam kwaíkwai'a kwéivo sáwi-imayaam kwaíkwai'a kwéiwai Káráisitimpa'a íma tésa kwenáái íma kwéisaawe.

⁷kesí iyámpóiyo. kampar-áimbá simásiyuwaavo sé'a kárakwiyoro. Káráisiti arupí umái máyáiwai kwemó intembó mirámó úmae kwéiyowai arupí-kwaasiman-owe. ⁸áainka'a Sáátáánigo sáwi'a uréna mirá úmae kwéiyena ívékwar'a mirá kwéiye. sáwi'o úmae kwéiyowai Sáátáánigona kwaásiman-owe. Sáátáánigona mayáí ánásasuwainkwae séna Áánútu ááninkomba ai'marówana marapál'a kunkákiye.

⁹Áánútuna iyámpói pósá Áánútuna asirayánkó miwívimbá kwáyáintavesa pósá íma sáwi'a úmae kwéiyowe. Áánútuna asirayán-áráatombá pósá íma sáwi'a úmae kwéiyowe. ¹⁰ímo arupí umáimo máyáawai íma Áánútuna iyámpói man-owe. kentí kwaásimo tirumbó ímo

kwétimewai íma Áánútuna iyámpói'íman-owe. miráumaiya Áánútuna kwaásíye Sáátáánígona kwaásíye taaím'baiya ísaraumne.

moórá-morawaivimba tirumbá kwétimen-kwasai.

¹¹ moórá-mora-kwaasivimba tirumbá tíméro-aimba ááéma ísaraawe.
12 Áándamu ááninko áwíla Kááinimo uráintemba íma mirán-oro

Kááini Sáátáánigon-árá'a póna ávákomba tuvuwúwana pukáiimba maarántávéna tuvuwúwana pukáiyé. áváko kawé'á umái máyowana Kááini sáwí'a umái ména póna ávákomba tuvuwúwana pukáiyé.

¹³ miráráán-umai Áánútumpa'a íma tiráawai keinárawapa'a tirumbá sáwf'a umátinkaiyantavena íma táá'a kaíno. ¹⁴ Áánútun-akumba sirumbá kwétimundayaveta séta Áánútuna némpa'a maénaundawaina ááimpa'a tuwéta kawe'á umái maénaundawaina ááimpa'a tamáyaumne kwésune. kentí kwaási tirumbá íma kwétimewai Áánútuna némpa'a paaí máyáawe. ¹⁵ kentí kwaásiyavai tífýámba umátínkáan-kwaasi tímakiyasa puwónááon-kwaasiraamban-owe. mirámó kwéowai aúnnái'o umáímo mai'mai'o kwéowaina ááimpa'a íma máyáawe. ¹⁶ Ísu Káráisiti arumbá siménaya íma úwoi máímba súwa'naa ínítavena kentááyávéna ísámai pukáye. mirá uráintaveta arumbá símakaiye kwésune. Áánútun-akumba túwa'naa eta puwúnavo íma sendayá úwoi túwa'naa ónaumne. ¹⁷ óísankwara-kwaasi kentí kwaási toómbá íma makáawaima tuwánésa íma túwa'naa ombá sésa Áánútumba sirumbá kwéamune sembá kampa'á kwésewe. ¹⁸ kesí iyámpóiyo. sirumbá kwétimunemo sembá íma tóikakemba sé'a árai'a tirunkakémbá kwése'a túwa'naa oro.

Áánútumpa'a asiramáíya máyaunda-kwasai.

¹⁹ sirumbá kwétimetaamo kwétuwa'naa-undaya mirámó únda-kwaasiya arupí umáíya kwémaumne. mirámó kwéunda Áánútu aúrankata asiramáíya kwémaundayaawe. ²⁰ ánivo kesáá sáwí'a úndayavenaya kentáásirunko umbaí kwétaivo Áánútu amápa-tantaa'a awánéna minúmbái-yántáákombá usáyaaítaisata Áánútu aúrankata asiramáíya máyaumne. ²¹ kesí kwaásiyono. mindáyaveta imáyáá úndaya kentáásirunko íma umbaí taisatá Áánútu aúrankata asiramáíya máyaumne. ²² kwenáái taagwiyavétaawe kwemó aamoimó iní'a kwéundayavetaawe áísaá únda-yantaa'a úwoiya kwésimiye. ²³ Áánútu asiramái séna kesááninko Ísu Káráisitin-aaiyave'a áraire sé'a kwenká'á agevamái mé'a amápa-kwaasivimba tirumbá kwétime'a máéro siráimba mináimbá Ísu Káráisiti asiramáíya simásímakaiye. ²⁴ Áánútun-aai taagwiyávowai Áánútuwe tarúmai máyáawana miwísé tarúmai máyáyiye. Áánútu kwenamambá ai'marówana sirumpintá kumbéna simásimenaya séna Áánútu keinárawate tarúmai máyáyiye kwésisata kwéisaumne.

árair-amankonte kampar-ámánkóntéi kwaasái.

4 ¹kesí kwaásiyono. sáwíva-kwaasi kampa'-mónór-áimbá simátíma'mesa kwénaaes Áánútun-amanko kesirumpimbá mayáiyemo sembá íma ááéma áraire seró. mirá sentávé'a miwí tirumpimbá mayáin-amamba Áánútun-amana'i. á'owan-amana'iyo. mindá awáné'a mináimbá ísáaro. ²Ísu Káráisiti Áánútunopakemba marapá'a kwaási kunáúkaiye kwésewai miwí tirumpimbá Áánútun-amanko mayáiyeye. mináimbó sewa'ó ísáamba Áánútun-amankoma miwívimbá mayáiyeye seró. ³Ísu Káráisitintavesa mináimbá íma sewáí miwí tirumpimbá mayáin-amanko íma Áánútun-amankoman-ivo Káráisitina namuro-kwáásígón-amankoman-ive. Káráisitina namuro-kwáásígó tínín-aimba ísaraamba isaná marapá'a mayáiyeye.

⁴kesí iyámpóiyo. Áánútú árá'a é'a kampa'-mónór-áimbá kwésimatiywai usáyaaitaawe. Áánútun-amanko kentirumpimbá mayáivo Áánútumpa'o ímo tiráawai miwí tirumpimbá ó'on-amanko mayáiyeye. Áánútun-amanko minámánkómbá usáyaitaraiye. ⁵kampa'-mónór-áimbá kwésimatiywai Áánútumpa'a íma tembá marapá'a kwémaen-aimba kwésimatiywasa marapá-kwáásí miwí táái kwéisaawe. ⁶kesáá Áánútuna kwaásiya únasaya Áánútuna kwaási kesááiyáya kwéisaavo ó'on-kwaasi íma Áánútuna kwaási pósá kesááiyáya íma kwéisaawe. miráumaiya árair-amanko miwívimbá mayáin-kwaasiye kampar-ámánkó mayáin-kwaasiye taaínkaar-úmaeta kwéiyune.

Áánútú arumbá kwétimin-kwasai.

⁷kesí kwaásiyono. tirumbá kwétimewaina ááimba kwemá Áánútuma póta Áánútun-akumba sirumbá tíméno. tirumbá kwétimewai Áánútumpa'a téza kwená kwaási-i'a kwéowe. ⁸Áánútú tirumbá kwétimewaina ááimba pósá tirumbá íma kwétimen-kwaasi Áánútumpa'a íma kwétewe. ⁹Áánútú mimbórá ááninkomba ai'marówana marapá'a kumbéna kentááyávéna ísámai puwéna aúnái'a umái mai'mai'a ónaundayavenaya puwéna arumbá símakainta póna mirá uráiyeye. ¹⁰Áánútumba siruntáámó amúndaya íma anónta ámakaumne. Áánútú arumbá símakenaya ááninkomba ai'marówana marapá'a kumbéna sáwíttaamo uráunda-meyamba maisiyuwáínana kentáává'a íma tíníntavena pukáiyeye. mirámó uráimba Áánútú anómiba arumbá símakaiye. ¹¹kesí kwaásiyono. Áánútú miráumai arumbá kwésimimba póta kentáásí kwaási miráumai siruntá tíméno. ¹²kwaási Áánútumba ane'á íma kwéawanaawe. kentáásí kwaási siruntá kwétimunda Áánútú keséya mayáísata árai'a siruntá Áánútumba kwéamune.

¹³Áánútun-amanko kentáásirumpimba mayáintaveta séta kesáá Áánútúwe tarúmai máyaunananaya Áánútú keséya tarúmai mayáiyeye-aimba

kwésune. ¹⁴ kentáásivowa ááninkomba ai'marówana sáwí'o umáímo máyáampinkemba iyátinkaindayavena marapá'á kumúwata awánaraunda kwésimatimundayaawe. ¹⁵ Ísuntavesamo Áánútu ááninkoman-iye kwésewai Áánútuwe tarúmai máyáawana Áánútu miwísé tarúmai máyáiye. ¹⁶ Áánútu arumbá kwésimisata mindáyaveta áraireya kwésune.

Áánútuwe tarúmai máyáawana Áánútu miwísé máyáiye. ¹⁷ Áánútu kentáá imáyáa símakaisata siruntá Áánútumba kwéameta póta máyaundawaina áaimbo sísa íní-kanaamo tíndara'a asiramáíya ménaumne. Ísu Káráísiti arumbá símíntenta marapá'á máyaundarata siruntá kwétimundaya póta sísa íní-kanaamo tíndara'a asiramáíya ménaumne. ¹⁸ Áánútumba tirumbá kwéamewai íma kwéinkaisewe. árai'a Áánútumba tirumbá kwéamewai miwívinkémbá inkaisí-ímáyáá íma kwáyáiye. sáwí'o uráam-beyantavesa kwéinkaisewai Áánútumba íma árai'a tirumbá kwéamewe.

¹⁹ aiva'á Áánútu arumbá símakaintaveta póta siruntá kwéamewe. ²⁰ miwítí kwaásiyavesa tirumbó sáwí'o kwéumatinkaawa'o ombá Áánútumba sirumbá kwéamune sembá kampa'á kwésewe. miwítí kwaásí tine'á tuwánesa tirumbá íma tímakaawai póta Áánútun-ané'a íma awánaraawai íma kanaán-umai tirumbá kwéamewe. ²¹ Ísu Káráísiti asiramái séna Áánútumba tirumbá kwéamewai miwítí kwaásigwara'a tirumbá tíméro siráye.

marapá-sáwí-máyáígombá kwéusayaaitaan-kwasai.

5 ¹ Ísuntavesa sésa Áánútu usásinankaraiwai iyémó sen-áíntávésa áraire kwésewai Áánútuna iyámpói man-owe. avowámbá tirumbá améwai ésa kwená iyámpói gwara'a tirumbá kwéamewe. ² Áánútumba siruntá améta kwenáái taagwiyavéta póta mirá kwéundayaveta séta Áánútuna iyámpói gwara'a siruntá kwétimune. ³ Áánútun-aai taagwiyavúndaya mindá Áánútumba siruntá kwéamunanaya kwenáágoya íya umbaiyá kwéysiaysata póta kwétaagwiyavune. ⁴ Ísumpa'a asiramái agevamái máyaundaya póta marapá-sáwí-máyáígombá kwéusayaaitaundayaawe. Áánútuna iyámpói amáp'a'a kanaán-umai marapá-sáwí-máyáígombá kwéusayaaitaamba póna Áánútun-aigoma íma umbai kwétaire. ⁵ maarán-kwáásí marapá-sáwí-máyáígombá kwéusayaaitaawe. Ísuntavesa Áánútu ááninkoman-iye kwésewai marapá-sáwí-máyáígombá kwéusayaaitaawe.

Áánútu Ísu Káráísitimba agaráátínkaranin-kwasai.

⁶ Ísu Káráísiti marapá'á kuména nombá peréna puwúwana kwená naaemá kunkáiye. nombá peráníntavenawe su'mai íma kunkáiye. nombá peréna puwínana kwená naaemá kuníntavena kunkáiye. Áánútun-amanko árair-ainkona ááimba póna séna áraire Ísuma Áánútu

ááninkoman-*iye* kwésiye. ⁷⁻⁸ Áánútun-amanko siráin-aintaveta nombá pékaintaveta puwúwana kwená naaemá kunkáintaveta séta Ísuma Áánútu ááninkoman-*iye* kwésune. minkáúmbó-yántáá' paáruraintaveta mimbórá-áímbá séta Ísuma Áánútu ááninkoman-*iye* kwésune. ⁹ kwaásimo simátímén-aimba sewatá iséta áraire kwésundayaanivo Áánútun-aigo kwaásí táágomba usáyaaítaimba póta Áánútu ááninkontavena siráin-ainta ísáano. ¹⁰ Áánútu ááninkontavesa asiramái agevamái máyáawai sésa Áánútu siráintemba áraire Ísuma Áánútu ááninkoman-*iye* kwésewe. Áánútuntavesa íma asiramái máyáawai sésa Áánútu kampar-áímbá siráiyе kwésewe. kwemá Áánútu ááninkontavena siráin-aintavesa íma áraire senkákembá Áánútu kampar-áímbá siráiyе kwésewe. ¹¹ Áánútu ááninkoma aúná'i umái maí'mai'a kwéowaina ááimban-*iye*. Áánútu imáyáaya símisata aúná'i umái maí'mai'a kwéundayaaawe. mináíntá Áánútu simásímakaiye. ¹² Áánútu ááninkoe tarúmai máyáawai aúná'i umái maí'mai'a kwéovo Áánútu ááninkoe íma tarúmai máyáawai íma aúná'i umái maí'mai'a kwéowe.

aúná'i umái maí'mai'a kwéon-kwasai.

¹³ Áánútu ááninkontave'a asiramái agevamái máyáan-kwaasi keinárawa'a maanáúváí agaimái timúne. aúná'i umái maí'mai'a kwéon-aintave'a áraire sígwáe sé'a maanáúváí agaimái timúne. ¹⁴ Áánútumbo arááimo tainí'o kwéetaamo námúnaavinkembo áísaá úndaya kesááiya kwéisaiye. mindáyaveta kwenaúranka'a asiramáíya máyaumne. ¹⁵ námúnaa súndaya kwéisain-aintaveta árair-aimban-*iye* kwésundayaa maarán-áíntáváígwáráá' árair-aimba námúnaavinkemba súnda-yantaa'a úwoiya kwésimiye kwésune.

¹⁶ Kentí kwaásimo sáwí'o kwéiya'o tuwáné'o é'a Áánútumpa'a áísaá íyana túwa'naa ínasa Áánútuna némpa'a sáwí-ayampa'a maí'mai'a ónááopa'a íma kónááowe. évaka-sawi'o kwéowaina anondá-meyamba Áánútuna némpa'a sáwí-ayampa'a maí'mai'a ónááopa'a kónááomba mindáyave'a Áánútumpa'a áísaá oro íma kwésune. évaka-sawi'o kwéowaina anondá-meyamba íma Áánútuna némpa'a kónááomba mindáyave'a sé'a Áánútumpa'a áísaá oro kwésune. ¹⁷ amápa-sawi'o kwéowaina anondá-meyamba kwáyáivo évaka-sawi'o kwéowaina anondá-meyamba Áánútu maitiyuwáínasa kwená némpa'a sáwí-ayampa'a maí'mai'a ónááopa'a íma mirá-sáwí'o kwéiya'o tuwáné'o é'a Áánútumpa'a áísaá íyana túwa'naa ínasa Áánútuna némpa'a sáwí-ayampa'a maí'mai'a ónááopa'a íma kónááowe.

¹⁸ Áánútuna iyámpói ésa íma sáwí'a úmae kwéiyowe. Áánútu ááninko kárakwiraísana póna Sáátáánigo íma kwétatoraisasa pósá íma sáwí'a úmae kwéiyowata mináíntá kwéisaumne.

¹⁹ Sáátáánigo marapá-kwáásítí anóndakoman-ivo kesáá Áánútuna kwaásí éta mináíntá kwéisaumne.

20 Áánútu ááninko kuména imáyáa símísata árair-Isoigo-uramba
isatá kwéawanaumne. Áánútu ááninko Ísu Káráisitiye tarúmaiya
máyaundayaveta árair-Isoigo-uranteya tarúmaiya méta kwéisaumne.
árair-Isoigo-uranko éna kwaásiya aúnái'a umáíya maí'mai'a kwéundawai
ááninkoman-iye. 21 kesí iyámpóíyono. kwaántá-kwaasi kampar-ísóígombá
tínaaemba umátíméro.

kemá Yóni kesáái ánásaiye.